

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyszerű küldemények intézendők: Szt.-Mihályi utca Sütő-ház.

Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el. A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: Nagytér 136. sz. a.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyezési hirdetésnél 5 kr. többesárúval 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyílt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megfizetésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

V á l a s z

a „Szabolcs” 15. stb. számaiban „A felszabolcsi Tisza és árterének szabályozása” cím alatt megjelent cikkre.

(Folytatás.)

A nyíri víz levezetésére tehát nem ezen adott mennyiséget kellett alapul venni, hanem ennek legalább kétszeres mennyiségét. E roppant mennyiségű víz mikénti elvezetésére az egyedüli biztos mód, ennek egy nyílt csatornán leendő bevezetése a Tiszába.

Ez eszme már nem új; ez már a tiszaszabályozás kezdetekor működött szakférfiaktól származott és ugyanazok által ez eszmenek megfelelőleg, 1858-ik évben a csatornázási terv el is készítettet, s 1862-ik évben az akkori nagyságn. m. k. helytartótanács által helyben hagyatván, kivitele is megkezdett; de később, több közbejött körülmények miatt, melyeket itt bővebben fejtegetni felesleges, abban hagyatott.

E vizek levezetésére nézve, az itteni helyzetet tökéletesen ismerő szakértő, ma sem ajánlhat czelszerűbb módozatot ennél.

A tiltó rendszer melletti bevezetés csak föltételes; annak működése a tiszavizállással alá van vetve. Az emelő gépek alkalmazása föltétlenül költségese s nem áll arányban a lecsapolandó terület jövedelmező képességével, s mint fentebb is említém, fölösleges is ott, ahol minden időszakban észsél lehet a vizet elvezetni.

Bizonyára Hollandiában sem alkalmaznának ily gépeket, ha vizeik észsél lennének elvezethetők.

Ezen csatornának tervezete tehát, ismét vizsgálat alá vétetvén, az 1862-ik évi nyom-jel csekély változtatással megtartott; a csatorna és töltések méreteiben azonban nagyobb változtatást kellett tenni.

Most e csatornánál oly kereszt-szelvények tervezetnek, amelyek a Tisza visszahatása folytán előálló duzzadás mellett is, a fentebb jelzett vízmennyiséget biztosan levezessék,

Azon aggodalom megszüntetése végett, hogy talán magas vizállásnál, a csatorna mellett több helyen szükségelt töltések veszélyeztetve lennének, míg egyrésztől a töltéseknek oly méret tervezetnek, mely tiszte nagyobb víznyomásnak is megfelel, mint aminő ott előállhat; másrésztől a csatorna végén egy koczka-kövekből építendő erős hid tervezetnek, amelynek nyílását szükség esetében elzárni lehessen. Egyébaránt erős hitem, hogy ezen eset bekövetkezni soha nem fog; ha a töltések a tervezet szerént építetnek fel. Habverés, miután széles víztükör nem lesz, előfordulni nem fog; a töltések nem hosszú vonalban, hanem egyes öblözetekben szükségeltetnek; tehát ezek, habár épen oly, sőt helyenként erősebb méretekkel tervezetnek, mint a tiszai töltések, azokkal veszélyességre nem azonosíthatók.

Ha e nyílt csatorna így kiépülhet, akkor amíg egyrésztől a tiszai árter biztosítva

leend, másrésztől a nyíri árterí birtokosság is vizeinek szabályozását biztosan kifejtheti.

Tagadhatatlan, hogy e csatorna kivitele igen nagy költségbe fog kerülni. Hogy mennyi lesz ezen költség, jelenben még számokkal ki nem fejezhetem; mivel a költség előszámítás még nem kész. Remélem azonban, hogy ugy a nyíri, mint a tiszai árterí birtokosok jól felfogott érdeküknél fogva, ha nem rögtönösen is, de később, kedvezőbb körülmények beálltával, ezen tervezetet végre fogják hajtatni.

Addig is azonban, míg ezen nagyobb-szerűt s egyedül biztos számításokra alapítható tervezet kivithető lenne, gondoskodni kellett oly módozatról, amelylyel a nyíri vizek eddigi kártékony behatásai a tiszai árterre, lehetőleg megszüntetessenek; vagy legalább mérsékeltesse. E czél elérésére a nyíri vizeket kétrészes osztó csatorna tervezet készítettet.

Az egyik csatorna-tervezet Berkesztől kiindulva Demecser nyugoti oldalán a fentebb leirt csatorna vonalón a kéki homokokig, onnan Kék alatt s Beszterecz mellett, az ugynevezett Pap-erén vezetettnek a Ticcébe. Ennek kivitelével azon czél érteknél el, hogy a berkeszi s demecseri csatornákon beömlő nyíri vizek, amelyek eddig a pátraha-gégény-kanyár-ontelek-dombráddemecser-kék-besztereci árterí területeket előntötték s haszonvehetlenné tették, rendes mederbe terelve s kötött talaju földön partok között vezetve, minden kártétel nélkül, rendkívül hosszan tartó magas Tisza vizállás kivételével, a paszabi tiltón bevihetők lennének a Tiszába. E csatornának hossza Berkesztől a Ticcég 8650 f.öl; kereszt-szevnyének mérete Berkeszöl Demecserig 1° 3' felek-szélesség, onnan a Ticcég 1° 3' felek-szélesség, 1:1-hezi oldalhajlással, kivitele 17111° 4' köb föld mozditást igényel.

A másik csatorna-vonal, Kemese keleti oldalán venné kezdetét s magába fogadva a kemesei felső- s alsó- s a kótaji két csatornán beömlő nyíri vizeket, Buly alatt, a berzezi határon keresztül, az itt nagyrésztben kiasva levő csatorna-vonalon, Gáva nyugati végén vezetettnek a Tiszába. E csatornának rendeltetése, hogy a fentebb jelzett nyíri vizeket, amelyek eddig a kemesei, meyeri, rádi, halászi, ibrányi, kótaji, bujt-paszabi ártereket elláposították, minden kártétel nélkül vezesse be a Tiszába.

Ezen csatornának végére egy tiltó építése szükségeltetik, amely a Tisza vizsín 0 pontja felett 8 lábnyira lenne alapítva, és épen ezért ennek kiállítási költsége meg sem közelíti a Paszabnál épült tiltó költségét. Ugyanis minden ilyenmő építkezésnél azon körülmény emeli óriásilag a költségeket, ha az építményt melyre kell levinni; mert ekkor a vízkiszivattyuzás, iszap kihordás s a magasabb vízszlop nyomásának megfelelő vastagabb alap s falazatok szükségéi tetemesen több munkát s több anyagigényelnek. Ezen ajánlatba hozott tiltónál, ily munkákra szükség nem lévén, költsége is sok-

kal kisebb leend, s reméllem 30,000 frtból felállítható lesz. Megjegyzem még, hogy ezen tiltónak rendeltetése lesz a fentebb leirt vizeken kívül, a berzezi s gávai árterén, az árvis idején a töltés alatt átszivárgó, s a csapadékból meggyulni szokott vizet, amely, főleg hosszás árvis s észsés alatt ezen árternek kétharmadát haszonvehetlenné teszi, bevezetni.

A fentebb körvonalzott kemese-gávai csatornának hossza 15,650 folyó öl, kereszt-szelvényének mérete, Kemeseától Kótajig 1° 4', Kótajtól a végpontig 2° felek-szélesség s 1:1-hezi oldalhajlással; kivitele a már kiasva levő vonal köbtartalmának leszámításával 22,300 köb föld mozditást igényel.

Ezen leirt két csatornára vonatkozólag megjegyzem, hogy ezek a jelenlegi nyírvíz mennyiséget valószínűséggel képesek lesznek minden kártétel nélkül bevezetni. Ugyanis mindenik csatorna egy bizonyos pontig, és pedig a paszab- beszterecz-berkeszi 18' magasságig, a gáva-kemesei 20' magasságig, partemelését kap azon czélból, hogy a tiltókat 17' illetőleg 19' tiszavizállással meglehessen nyitni; miután a vízmércejezgetekből kitünik az, hogy ezen ponton felül a Tisza 5—6 napnál hosszabb ideig ritkán szokott maradni, feltehető, hogy azon eset, hogy a csatornában felemelkedő víz a partokat meghágná, nem igen fog előfordulni; főleg ha ami ezen tervezet alapföltétele, a nyíren újabb csatornázás nem foganatosíttatik.

A nyíri árterek rendszeres csatornázásába csak a nyílt csatorna kivitele mellett egyezhetik a tiszai érdekeltség; de ekor nem szabad árterünk sorsát a feltevésekre alapítani, s a Tisza szeszélyeire bízni.

(Végo köv)

KÖZÜGYEK.

A honvédeknek tetleges szolgálatra behívása iránt.

Valamennyi Törvényhatóságnak.

Azon rendtelenségeknek jövőre leendő elhárítása végett, melyek a hadsereghez évenként besorozott újonczoknak minden é-1-jével tetleges szolgálatra behívás alkalmával ismétlenül előfordulnak, — a véd-törvény végrehajtását tárgyazó utasítás 89. 90-ik szakaszában foglalt szabályt kiegészítőleg következőket rendeltem.

1-ször. A községeljárók azon újonczokról is tartoznak nyilvántartási jegyzőkönyvet vezetni, kik illető-ségi helyükről október 1-én túl terjedő időtartama távoztak el, és ezekről szóló kimutatást különösen, s a havi változás kimutatástól függetlenül elkészítve, közzételetnek minden év szeptember 15-ig az illető járási tisztviselőhöz pontosan beküldeni.

2-ször. A járási tisztviselő az ily távolevő újonczoknak berendelése iránt, amennyiben azok más járás területén tartózkodnának, a távolevő illető közelebbi adatoknak közlése mellett, a tartózkodási hely illetékes tisztviselőjét haladéktalanul tartozik értesíteni.

3-ször. A járási tisztviselő azonnal, amint behívandó újonczokról az illető katonai közegek által készített s a hadkiegészítési kerületi parancsoknál a járási látványozott kimutatás hozzájuk által küldetik, a járásokban honi illetékes, és otthon tartózkodó újonczoknak berendelése iránt a község eljárástól kádelem nélkül utasítani, egyezs mind a behívásra vonatkozó közzétesítési eljárásnak, az 1872. évi augusztus 10-áról 6593 szám. a. kelt rendelet szerént leendő pontos foganatosításra fölött ellenőrködni tartoznak.

4-ször. Az újonczok berendelését teljesítő községi eljárást tartoznak a behívottak ajánlati bizonyítva-

Czincz Sámuel Nyiregyházi.

Elad és vesz mindenféle állam- és iparpapírokat, u. m. urbéri kárpótlást, szőlődezsma és nemzeti kölcsönök; nem különben vasuti, bank és takarékpénztári részvényeket, ezüst- és aranypénzeket; továbbá bevált mindenféle couponokat (kamatszelvény) a legillendőbb díjazás mellett.

(10-9)

Előleg értékpapírokra mindenkor kapható.

Jószág-eladás.

Szabolcsmegyeyi Nagy-Báka helység határában, a kisvárdai vasúti állomáshoz háromnegyedóránnyira fekvő 250 holdnyi tagosított birtok, s hozzá a nagyhácai és anarasi regále-rész, kisebb részletekben is, kedvező föltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebben értesülhetni Máramaros-Szigeten

(3-2)

Ujhelyi Lászlónál.

Regále-haszonbérlet.

(3-2)

A kéki földesuraságot illető kir. kisebb haszonvételek június 24-én a községházánál tartandó nyilvános árverésen, 1874-ik évi január 1-sőtől számítandó három évre bérbeandók.

Papp Imre
földesurasági megbízott.

Eladó ház.

Nyiregyházi a buzatéren a 320. számú ház szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Szunyogh Bertalan ügyvéd (Kisorosi-utca 987. számú háiban.)

(3-1)

(3-2)

Zoltán János
földbírókossal.

Bővebben értesülhetni Apagyton

Eladó vagy haszonbérleltő birtok.
A besztrecezi határban, a demeseri vasút-állomástól 1/2 mérföldnyire fekvő 321 holdnyi tagosított birtok, szabad kézből eladó, vagy haszonbérthe is adandó.

Varró-gép raktár.

A legújabb és legtökéletesebb szerkezetű Singer féle amerikai varró-gépek egyedüli raktára Nyiregyháza és vidékére

HÄUFFEL és TÁRSA

előbb Reich B.-féle

norinbergi diszáru és fűszer kereskedésében.

Ajánlhatók legközebb a családi gépek Tamborirozó géppel együtt, melyen a legfinomabb mőtől a legerősebb vaszon és posztó munkát végezni lehet, — nemkülönben ajánlhatók a női- és férfiszabóknak és más mesterséghez való nélkülözhetetlen varró-gépek, u. m.: Czípezeknek, kalaposok- és szűrszabóknak. Kapható gyári áron, 10 évi jótállás mellett.

A közönség könnyűségére minden géphez magyarul nyomtatott utasítás adatik.

Árszabály.

1 Singer családi gép tamborirozóval	96 frt 50 kr
1 " szinte elzártató kaszettel	86 " 50 "
1 " családi gép tamborirozó gép nélkül	75 " "
1 " ugyanaz amerikai díofa kaszettel	85 " "
1 " férfiszabónak tamborirozóval czípezeknek könnyű és nehezebb munkára	105 " "
1 " kalaposoknak és szűrszabóknak	137 " "

kézi varró-gépek 24 frttól 40 frtig, minden hozzá való kellék szinte kaphatók a legutányosabb áron.

Nemkülönben legújabb angol eső- és por köpönyeg, esernyők, napernyők, legfinomabb francia és prágai keztűk, uti böröndök, kézi táskák, női utazó koferek, legjobb készítésű női, férfi és gyermek lábbelik, valódi disznóbőr angol nyergek, nyeregkészletek, legdivatosabb bel és külföldi nemez és szalma kalapok, a legmészelebbebb árak mellett.

Ugyanott kaphatók mindenféle ásványvizek legfrisebb töltésből.

Ugyiszintén legfinomabb gépolajt kisebb és nagyobb mennyiségben (gazdasági gépekhez.)

Sima pusztán

Elek Ferencz nyiregyházi lakosnak 260 holdnyi birtoka, gazdasági eszközökkel ellátva, folyó 1873-ik évi Szent-Mihály napjától bérbe vehető. Az ugar haszonélvezete már jelenben is kibérelhető. Tudakozódhatni Nyiregyházi a tulajdonosnak nagyoros-utcai saját házában.

(3-3)

Tagosított birtok bérlet.

Berecz község határában, Orosz József birtoka, folyó 1873-ik évi Szent-Mihály napjától 6 egymásután következő évekre általában; jelenben pedig már az ugar is bérbe vehető. A feltételek iránt tudakozódhatni Dorogon a tulajdonosnál.

(3-3)

2670 tk.
1873

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tszk. tkvi. osztálya részéről közhírré tétetik, miként a nyiregyházi 4162 sz. tjkvben A. t. 1 sorsz. alatt bevezetett s Csengeri Sámuel, Markó Ilona Markó Éva, és Prekopa József közös tulajdonát képező 118. sz. alatti belsőség a folyó évi 1873 június 30-ik és szükség esetében a folyó 1873 július 31-ik napján d. e. 10 órakor ezen hatóság hivatali helyiségében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfog adatni.

1. Feltétele; Kikiálltásár . . . 5993 frt. 38 kr.
2. Bánompénz 600 frt —
3. A vételár 1/3 része 3 nap másik 1/3 része 15 nap és harmadik 1/3 része két hó alatt 6% kamattal fizetendő. Vevő a birtoknak azonnal birtokába és használatába lép a tkvi átírás azonban csak a vételár teljes lefizetésével lesz eszközölhető.

Kelt a nyiregyházi kir. tszk. tkvi. osztályainak 1873 májushó 28-án tartott üléséből. (3-3)

Papp László
a tk. vezető.

Ad. 4685. szám.
1873.

Árverési hirdetmény.

Az alant írott m. k. járásbíróóság részéről közhírré tétetik, miként az ifj. Mendek János s neje tulajdonához tartozó s a nyiregyházi 744-ik sz. tjkvben foglalt 699. sz. epreskert-utcai ház és belsőség, egy a nyiregyházi 3905. sz. tjkvben felvett félnyilvas ókerti szőlő, és egy fejős tehén tinó borjával együtt, folyó 1873-ik június 28-án délelőtt 10 órakor, és ha ekor el nem kelne, 1873-ik július 26-án d. e. 10 órakor a törvényszéki épület udvarán, az alant írott járásbíróóság közbenjöttével, előnyös föltételek s hosszabb fizetési határidők mellett, önkéntes árverésen el fognak adatni. A venni szándékozók az árverési föltételeket az árverés napjáig is, ezen járásbíróási irodában, s az ezen ügyben megbízott ügyvéd Szesztay Károly körtvély-utcai lakásán bővebben megtekinthetik. Kelt Nyiregyházi, 1873. májushó 31-én.

Kovács

kir. járásbíró.

Eladó ház.

Orosz-utczán 587-ik számú ház, szabad kézből eladó. Értekezhetni Nyiregyházi Szentmariay Gyulánál. (3-2)

Nyiregyháza, 1873. Nyomatott Dobay Sándornál.

Pályázat.

Szabolcsmegyében kebelezt Polgár községben a főjegyzői állomásra, melylyel 700 frt készpénz, 24 hold szántóföld, 16 hold legelő s szabad lakás élvezete van összekötve, pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók kellően felszerelt kérvényeket f. évi júliushó 8-ig, a dadai alsó járás szolgabírói hivatalához benyújthatják.

Kelt T.-Lökön, 1873. június 5-én.

(3-2)

Önody Géza
szolgabíró.

Ad. K. 244.
1873.

(3-1)

Pályázati hirdetmény.

Nyiregyháza város részéről 1872-ik évi 3896. számú képviselői határozatához képest egy, a községi új szervezessel megállapított, s 1000 frt évi fizetéssel összekötött városi építészeti mérnöki állomásra ezennel pályázat nyitattik. Felhivatnak folyamodni óhajtok, mikép szakképzettségük, valamint erkölcsi és politikai minőségük bizonyítványaival felszerelt kérvényeiket, a város polgármesteri hivatalához — folyó év júliushó végeig beadni igyekezzenek.

Kelt Nyiregyházi az 1872-ik évi szeptember 17-18-án tartott városi képviselői gyűlésből.

Kiadta:
Czupra Endre
aljegyző.

Eladó házhelyek.

Nyiregyháza városa részéről közhírré tétetik, hogy a már képviselőileg eladott határozott szerházutezai leeggett hármal malom helye és a Krajcsövics-féle ház, folyó évi június 28-án délután 3 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni. A föltételek a főjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nyiregyháza, júniushó 13. 1873.

(2-1) Jurányi Hugó,
Nyiregyháza város főjegyzője.

Eladó birtok.

Szabolcsmegyében kebelezt Thass községben, minden megkívántató gazdasági épületekkel s regále joggal együtt, kedvező föltételek mellett eladó egy birtok; ugyszintén egy egészen jókarban levő aratógép, Samuel et Sohn-tól. Bővebb értesítést nyerhetni alulir tulajdonosnál. Simapuzta, u. p. Nyiregyháza.

(3-1)

Elek Emil.